

Marroc i l'Algèria (Lerchundi, Beaussier), especialment en els parlars dels cabiles, i també en els dialectes berebers d'aqueixes nacions: V-ne una llarga llista de testimonis en Dozy (*Gloss*, pp. 357-8n., *Suppl* 1, 810a), i en Simonet (*Gloss*, p. 576).

Tanmateix, a desgrat d'aquesta extensió i antiguitat, el mot no pot ser genuí en àrab, perquè no hi ha en aquesta llengua una antiga arrel *š-ṣ-r*. Restaria la possibilitat d'un origen bereber, però contra aquesta s'oposa un argument que tanca de cop (i que també hauria obligat a descartar una provenença aràbiga), o sigui que un mot hispànic en *s* és normal que doni formes mossàrabs i africanes en *š*, però no viceversa: si el punt de partida està en aquestes els mots romànics han de començar forçosament en *x*. Doncs és segur que aqueixes formes africanes i hispanoàrábiques són hispanismes. Però reparem que demostren en aquest mot una antiguitat força anterior al S x¹

Encara menys es podria ja pensar en les etimologies ll. *sĕrĭa* 'gerra' o egipci *sira* 'certs teixits de palma' que havien ideat alguns, citades i refutades en el *DECH* v, 215a44-51.

L'etimologia que semblava més sòlida fins a aquesta obra és la suggerida per Diez (*Wb*, 486) relacionant-ho amb un a.-al. ant. *sabar* 'jonc' («*scirpus*») o 'sàrritx' («*carex*»), documentat en un parell de glossaris, des del S. ix. Adherint-s'hi i descabdellant la idea, Bruch (*Der Einfluss d germ Spr. aufs VgLat.*, 53; *RLR* II, 79); M-Lubke (*REW*, 7518) i Gamillscheg (*RFE* XIX, 23; *Rom Germ.* I, p. 377), van postular un gòt. *SAHRJA 'cabàs de jonc', derivat d'un gòt. *SAHRS germà d'aqueix mot alemany (potser hauria valgut més un femení, que en gòtic tindria la forma *SAHRJō, però tant se val). Fonèticament aquesta base seria satisfactòria, sobretot per a les formes romàniques *šarra*, *seira*, *sera*; i Gamillscheg suggeria, no sense versemblança, que la *rr* catalana i occitana podria resultar d'una assimilació del grup *hr*, o bé per influència del cat. *sarró* (impossible atribuir-ho, com feien els altres, a l'evolució pròpia del dialecte dels burgundis, nació germànica que ni de prop ni de lluny tingué mai res a veure amb Cat. ni el Llgd.).

Però aquesta etimologia germànica, vaig posar de relleu, suscita dubtes gravíssims. Ja en l'aspecte semàntic, les sàrries s'han fet gairebé sempre d'espert o de palma, no pas de joncs: n'hem consignat contínuament testimonis des dels orígens, quasi sense excepció, car entremig d'una massa interminable, se'n troben algunes de xarpellera, material força semblant, i ací i allà alguna de vímets o de varetes de coner.

El jonc és un material menys apropiat i no hi ha notícies de tals sàrries; si no és potser algun cas a Portugal, on la més recent de les fonts que em són accessibles, Figueiredo, diu que la *seira* és un «cesto, cabaz ou sacco, tecido de junco, esparto ou vimes» (1.ª ed. 1899, uso les de 1925 i 1940), però és l'única, car no sé de cap altra que ho digui (sense excloure'n el llibre de Silva Picão, que ara no tinc a mà, sobre la cultura popular, que parla sovint de les *seiras* i *seirões*, en especial els de l'Alentejo), i els grans diccionaris

de Moraes i d'H. Michaelis consignen exclusivament l'espert («vaso de esparto, v. g. para figos e outras passas», «Fruchtkorb von Spartogras, Feigenkorb; *moço da ceira*: Diener der die Einkaufe besorgen muss; *ceirão*: grosse Korb der Lasttiere; *ceirinha*: Fruchtkorbchen»)

D'altra banda, tractant-se d'un receptacle sens dubte molt antic en la cultura popular ibèrica, és prou sorprenent de veure-li donar un nom germànic. És clar que es podria admetre que en arribar els visigots a la Península vagin aplicar el nom d'una seva *SAHRJō de jonc (si mai hi havia hagut tal cosa) al recipient anàleg que van trobar en ús en llur pàtria d'adopció. Però ¿com els fematers, els rústics pagesos i els bastiaixos hispans, que mai entengueren el gòtic, s'haurien fet seu un mot dels palaus? He fet constar la història del suplici amb sàrria de la bàrbara Vall d'Àneu en el S. xv: es pot allegar, doncs, que en aquest terreny prosperés un terme de la rovellada llengua germànica de molts dels Senyors, i és concebible que des del vell dret consuetudinari, molt germanitzant, s'escampés aquest manlleu. Però són ben forçades tantes suposicions.

D'altra banda *sabar* és un mot només documentat en alt-alemany; llengua que mai tingué contacte directe ni indirecte amb les terres hispàniques ni subpirenaïques; pitjor encara car és mot dialectal sense gran extensió que sabem només subsistent en els parlars bavaresos i austríacs de l'alemany, estrany en tot cas a totes les altres llengües germàniques documentades, fins les occidentals; molt atrevit, doncs, atribuir una paraula així a la llengua gòtica, a base de la noció que els nostres llarguíssims textos en gòtic, com a bíblics que són, no contenen una gran part del vocabulari de l'idioma. Redactades les meves notes (1951, 1953), i sens dubte llegides per Wartburg, degué moure l'amic i savi germanista Frings, i ells dos publicaren un estudi sobre la qüestió (*ZRPh*. LXX, 1954, 86-83), que en part coincidia fins i tot amb conclusions meves, si bé insistia (com solen fer-ho, encara que no ho facin sempre) en l'etimologia germànica, amb molta argumentació.

Però no sols subsistien totes les raons de dubte, sinó que amb les dades exhaustives de Frings, es confirmava definitivament que el mot alemany no està representat més que en el domini bavarès (i austríac, que s'hi identifica dialectològicament) i una mica en l'alamànic, però ja és estrany al franconia i als altres membres del *mitteldeutsch*, i res en baix-alemany ni en cap altra llengua germànica. Algunes romanalles quedarien com a noms de plantes en el Nord d'Itàlia (i encara discutibles car almenys avui és 'càrritx' en domini alemany, i en aqueixos parlars serien menes de jonc), però això només indicava que també pertanyia al llenguatge dels longobards (ço que res no ens ensenyaria puix que els longobards tenien un parlar *oberdeutsch*). Hi afegien un *sari* 'canya' d'un indret del Cantal, donant-li una etim evidentement falsa: fonèticament podria ser el mateix que el nostre *sàlic*, però ni pel sentit ni per la fonètica és conciliable amb